

Sygn. akt VII U 170/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: pracownik biurowy Mateusz Mućka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lipca 2018 r. w Warszawie

sprawy Z. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

z dnia 10 kwietnia 2015 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie,

2. przyznaje radcy prawnemu G. K. od Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej ubezpieczonemu z urzędu, powiększoną o podatek VAT w stawce 23%, w tym kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Z. F. w dniu 12 stycznia 2015 r. złożył

za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział

w W. odwołanie od decyzji w/w organu rentowego z dnia 15 grudnia 2014 r., znak: (...) -2014, dotyczącej prawa do emerytury pomostowej. Odwołujący wskazał, że pracował w warunkach szczególnych w Zakładzie (...) i w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., jako kamieniarz (k. 2 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

w odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 lutego 2015 r. wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 15 grudnia 2014 r., znak: (...) -2014, a także, jeżeli ubezpieczony rozszerzy swoje odwołanie, o umorzenie postępowania w zakresie odwołania od decyzji z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: (...) oraz o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 16 stycznia 2015 r., znak: (...)

Organ rentowy stwierdził, że w zaskarżonej decyzji odmówił odwołującemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż ten nie udowodnił: wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008 r. wymienionej w nowych wykazach prac,

wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat oraz przed dniem 1 stycznia 1999 r. ZUS podał, że również odmówił ubezpieczonemu prawa do dochodzonego świadczenia na mocy art. 49 w/w ustawy, ponieważ na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił on co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w nowych wykazach prac oraz przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W związku z przedstawieniem nowych dokumentów, organ rentowy decyzją z dnia 16 stycznia 2015 r. uchylił decyzję z dnia 16 grudnia 2014 r. ponownie odmawiając odwołującemu prawa do emerytury pomostowej i powołując tożsamą argumentację. Organ rentowy zaliczył jednak do stażu pracy odwołującego w szczególnych warunkach okres jego zatrudnienia od dnia 6 lipca 1974 r. do dnia 30 czerwca 1986 r. w (...) S.A. w W. przy wykonywaniu prac kamieniarskich w wymiarze 11 lat, 11 miesięcy i 26 dni. Organ rentowy jednocześnie podkreślił, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresów: od dnia 1 lipca 1991 r. do dnia 19 grudnia 1992 r. i od dnia 11 stycznia 1993 r. do dnia 31 maja 1993 r., ponieważ pracodawca - (...) Sp. z o.o. w R. w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 9 stycznia 2015 r. nie wymienił charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia oraz okresu od dnia 1 października 1986 r. do dnia 29 lipca 1987 r. w Zakładzie (...) w B. i od dnia 22 kwietnia 1995 r. do dnia 15 września 1995 r. w (...) Sp. z o.o. w W., ponieważ odwołujący nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (k. 3 a. s.).

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 15 kwietnia 2015 r. wskazał, że wydał decyzję z dnia 10 kwietnia 2015 r., znak: (...), w której na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 9 stycznia 2015 r. zaliczył odwołującemu do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w W. od dnia 1 lipca 1991 r. do dnia 19 grudnia 1992 r. oraz od dnia 11 stycznia 1993 r. do dnia 31 maja 1993 r. na stanowisku kamieniarza. Oddział uznał finalnie, że staż pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach wynosi 13 lat, 10 miesięcy i 5 dni (k. 19 a. s.).

Na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2015 r. odwołujący zaskarżył wszystkie decyzje wydane przez organ rentowy, na mocy których odmówiono mu prawa do emerytury pomostowej (k. 56-57 a. s.).

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 września 2015 r. w punkcie 1 umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: (...) w punkcie 2 umorzył postępowanie w zakresie, w jakim decyzja z dnia 16 stycznia 2015 r., znak: (...) została uchylona decyzją z dnia 10 kwietnia 2015 r., znak: (...) oraz w punkcie 3, w pozostałym zakresie zmienił decyzję z dnia 10 kwietnia 2015 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 października 2014 r. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd uznał, że na podstawie opinii biegłego sądowego oraz wiarygodnych zeznań świadków można przyjąć, iż odwołujący legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych (k. 60-61 i 69-70 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu

9 października 2015 r. wywiódł apelację, zaskarżając wyrok Sądu

I instancji w całości i zarzucając mu naruszenie art. 4 i art. 49 ustawy

z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego, że odwołujący w dniu wejścia w życie ustawy miał wymagany co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy, a w związku z tym uznanie, że spełnia on wszystkie przesłanki do nabycia emerytury pomostowej. W związku z powyższym organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania lub ewentualnie o jego uchylenie i skierowanie sprawy do Sądu I instancji celem ponownego jej rozpoznania (k. 74-76 a. s.).

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 9 grudnia 2016 r. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 3 i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej. Sąd II instancji wskazał, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, a uzasadnienie wygłoszone ustnie nie zawiera ustaleń faktycznych, ocena zebranego materiału dowodowego jest szczątkowa i chaotyczna, a ponadto brak jest wywodu prawnego. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I

instancji został zobowiązany do ustalenia okoliczności związanych z dochodzonym przez odwołującego świadczeniem oraz do zastosowania prawa materialnego. Następnie Sąd Okręgowy został zobowiązany do zważenia, że językowa wykładnia art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prowadzi do wniosku, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie w/w ustawy, a więc po dnia 1 stycznia 2009 r. (k. 129 i 132-142 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. F. w dniu 27 października 2014 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o przyznanie prawa do emerytury pomostowej (k. 1 a. e.).

Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 17 grudnia 1988 r., odwołujący był zatrudniony w Zakładzie (...) w B. w okresie od dnia 1 października 1986 r. do dnia 29 lipca 1987 r. na stanowisku kamieniarza (k. 15 a. r.).

Jak stwierdza świadectwo pracy z dnia 16 września 1995 r., odwołujący był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w W. w okresie od dnia 22 kwietnia 1995 r. do dnia 15 września 1995 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter (k. 81 a. r.).

Po rozpoznaniu wniosku i złożeniu przez ubezpieczonego dodatkowych dokumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. ostatecznie wydał decyzję z dnia 16 stycznia 2015 r., znak: (...) zgodnie z którą odmówił odwołującemu prawa do emerytury pomostowej. Organ rentowy uzasadniając przyjęte rozstrzygnięcie wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze 35 lat, 8 miesięcy i 11 dni, w tym okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w wymiarze 13 lat, 10 miesięcy i 5 dni (k. 71 a. e.).

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej odwołujący się prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Z. F. w okresie od dnia 1 kwietnia 1996 r. do dnia 17 października 2013 r. (k. 155 a. s.).

Odwołujący w zakładzie pracy w B. był zatrudniony na stanowisku kamieniarza w pełnym wymiarze czasu, zaś w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na stanowisku monter również w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony wykonywał pracę przez cały rok. W trakcie zatrudnienia w (...) odwołujący wykonywał obowiązki pracownicze w M. przy budowie budynku U. BANK. To była praca na wysokości, a budynek miał 4 piętra. Ubezpieczony kładł posadzki i schody. W jednej, jak i w drugiej firmie ubezpieczony najwięcej czasu spędzał przy obróbce granitu, marmuru i piaskowca. Na miejscu cięto materiał diaksami, a dopiero na budowie prowadzono montaż schodów, elewacji ścian i posadzek. Na miejscu świadczenia pracy panowało zapylenie i hałas. Odwołujący nie otrzymywał żadnych dodatków z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W okresie prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczony również wykonywał obowiązki należące do kamieniarza (zeznania świadków T. A. i S. W. oraz odwołującego, k. 24-25, 56, 178-179 a. s.).

Sąd na podstawie opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu BHP A. P. (1) ustalił, że w wykazie prac w szczególnych warunkach, które wymienione są w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wśród 40 prac nie wymieniono prac kamieniarskich wykonywanych przez kamieniarza. Także w wykazie prac o szczególnym charakterze, które wymienione są w załączniku nr 2 do w/w ustawy wśród 24 prac nie wymieniono prac kamieniarskich wykonywanych przez kamieniarza. Pracownik, który w świetle obowiązujących przepisów, sprzed daty wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych wykonywał pracę kwalifikującą do ubiegania się o emeryturę pomostową jedynie wówczas, jeżeli wykonywana przez odwołującego praca została zakwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony Z. F. nie wykonywał pracy w warunkach ustawy o emeryturach pomostowych w okresie od dnia 1 kwietnia 1996 r. do dnia 17 października 2013 r., ponieważ jako przedsiębiorca

prowadził działalność gospodarczą. Mając powyższe na uwadze, należy ustalić, że odwołujący nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r., ponieważ nie były one związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust. 2 w/w ustawy. Ponadto prace, jakie wykonywał ubezpieczony nie są wymienione w załączniku nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. Odwołujący również nie wykonywał prac o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Odwołujący w spornych okresach nie wykonywał również pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. (opinia główna i uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu BHP A. P. (1), k. 182-195 i 225-229 a. s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, z zeznań świadków T. A., S. W. i odwołującego oraz wniosków zawartych w opinii biegłego sądowego z zakresu BHP A. P. (1).

Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności, a zatem wynikające z treści tych dokumentów okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom świadków T. A., S. W., ponieważ korelowały one z zeznaniami odwołującego, które zostały uznane w części za wiarygodne. Świadczyli razem z ubezpieczonym byli zatrudnieni w tych samych zakładach pracy, więc znali doskonale specyfikę czynności, które wspólnie wykonywali na rzecz jednego pracodawcy. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do odmówienia tym zeznaniom waloru wiarygodności, gdyż nie były ze sobą sprzeczne.

Biegły sądowy z zakresu BHP J. C. stwierdził w opinii z dnia 3 czerwca 2015r., że analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego daje podstawy do stwierdzenia, iż odwołujący był zatrudniony przy pracy o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, jednocześnie wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. W tym świetle, zdaniem biegłego, można uznać, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w Zakładzie (...) w B. w okresie od dnia 1 października 1986 r. do dnia 29 lipca 1987 r. spełnia wymagania dla pracy w szczególnych warunkach określonych w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast okres zatrudnienia od dnia 22 kwietnia 1995 r. do dnia 15 września 1995 r. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. biegły pozostawił do uznania Sądu (opinia biegłego sądowego J. C., k. 27- 42 a. s.).

Sąd w pierwszej kolejności uznał, że wnioski zawarte w opinii biegłego sądowego J. C. są nieprzydatne dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Biegły sądowy stwierdził, że prace wykonywane przez odwołującego w Zakładzie (...) w B. należy zaliczyć do prac w warunkach określonych w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskutek tezy dowodowej zawartej w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2015r. (k. 25 a.s.) biegły przeanalizował, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy należało ustalić, czy odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Z tego względu Sąd oparł się na wnioskach biegłego sądowego A. P. (1) i dokonał ustaleń na podstawie opinii wymienionego biegłego, pomijając opinię biegłego J. C..

Przy uwzględnieniu opinii biegłego sądowego A. P. (1) Sąd stwierdził, że odwołujący w trakcie swojego zatrudnienia nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Należy również wskazać, że Sąd na skutek zastrzeżeń ubezpieczonego, dopuścił dowód z

uzupełniającej opinii biegłego sądowego, co do której strony nie wnosily żadnych zarzutów. Zatem Sąd potraktował wnioski biegłego sądowego A. P. (2) za logiczne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Z tego też względu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie należało uznać za kompletny i wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie Z. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 stycznia 2015 r., znak: (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, pracownikowi przysługuje emerytura pomostowa, z uwzględnieniem art. 5-12, o ile zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Jednocześnie w myśl art. 49 ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi wykonującemu prace w szczególnych warunkach wymienionych w pkt 20, 22 i 32 załącznika nr 1, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący dla mężczyzn co najmniej 25 lat;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej;
- 6) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.
- 7) Na wstępie Sąd Okręgowy podkreśla, że na skutek wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie uchylono jedynie pkt 3 wyroku tutejszego Sądu z dnia 10 września 2015 roku, zaś w pozostałym zakresie wyrok ten uprawomocnił się.

Należy wskazać, że organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych uwzględnił ubezpieczonemu okresy zatrudnienia od dnia 6 lipca 1974 r. do dnia 30 czerwca 1986 r. w (...) S.A., od dnia 1 lipca 1991 r. do dnia 19 grudnia 1992 r. i od dnia 11 stycznia 1993 r. do dnia 31 maja 1993 r. w (...) Sp. z o.o. w R.. Natomiast do okresów spornych należało zatrudnienie od dnia 1 października 1986 r. do dnia 29 lipca 1987 r. w Zakładzie (...) w B. i od dnia 22

kwietnia 1995 r. do dnia 15 września 1995 r. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Jednakże Sąd ustalił, co wynika wprost z dokumentów zawartych w aktach rentowych, że odwołujący ubiegał się o prawo do pobierania emerytury pomostowej, nie zaś wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W toku niniejszego postępowania bezsporną pozostawała okoliczność związana z zatrudnieniem odwołującego od dnia 6 lipca 1974 r. do dnia 30 czerwca 1986 r. w (...) S.A., od dnia 1 października 1986 r. do dnia 29 lipca 1987 r. w Zakładzie (...) w B., od dnia 1 lipca 1991 r. do dnia 19 grudnia 1992 r. i od dnia 11 stycznia 1993 r. do dnia 31 maja 1993 r. w (...) Sp. z o.o. w R. i od dnia 22 kwietnia 1995 r. do dnia 15 września 1995 r. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., jak również okres prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od dnia 1 kwietnia 1996 r. do dnia 17 października 2013 r. Ponadto odwołujący urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., osiągnął wiek wynoszący dla mężczyzny co najmniej 60 lat, posiada co najmniej 25-letni ogólny staż pracy i nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Przepisy dotyczące emerytur pomostowych są traktowane, jako przedłużenie przepisów dotyczących wcześniejszych emerytur, ale jednocześnie ograniczają grupę osób uprawnionych do świadczenia. Zgodnie z ustawą, można uzyskać prawo do emerytury pomostowej w myśl art. 4 bądź na podstawie art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Sąd Okręgowy podkreśla, że do nabycia świadczenia potrzeba spełnić łącznie wszystkie warunki, które zakreśla ustawa.

W pierwszej kolejności Sąd zważył, że ubezpieczony nie mógł ubiegać się o przyznanie prawa do pobierania emerytury pomostowej na mocy art. 4 ustawy, gdyż nie spełnił przesłanki zawartej w punkcie 6, tj. nie wykonywał pracy w szczególnym warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy po dniu 31 grudnia 2008 r. Sąd doszedł do przekonania, że odwołujący po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Odwołujący w toku postępowania wykazywał, że świadczył usługi kamieniarskie w okresie od dnia 1 kwietnia 1996 r. do dnia 17 października 2013 r. prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą.

Sąd zważył, że w myśl art. 4 ust. 4-6 ustawy, za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3. Jednocześnie za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się także ubezpieczonych z tytułu działalności twórczej lub artystycznej tancerzy zawodowych, wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy prace związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym.

Mając na uwadze zaprezentowane obowiązujące przepisy prawa Sąd zważył, że ustawa nie wskazuje, aby przedsiębiorca mógł ubiegać się o zaliczenie okresu prowadzenia działalności gospodarczej do okresu pracy w warunkach szczególnych. Dodatkowo biegły sądowy A. P. (2) również uznał, że okresu prowadzenia działalności gospodarczej nie można utożsamiać z wykonywaniem pracy w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Zatem należało przeanalizować, czy ubezpieczony spełnia przesłanki zawarte w art. 49 ustawy. Przepis ten niewątpliwie łągodzi restrykcyjne przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej wynikające z art. 4 ustawy. W świetle art. 49 ustawodawca "zwalnia" ubezpieczonego z konieczności wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008 r., ale czyni to pod warunkiem osiągnięcia przez niego do dnia 1 stycznia 2009 r. stażu pracy "odbytego" w szczególnych warunkach w takim rozmiarze, jaki jest wymagany przez aktualnie obowiązujące przepisy ustawy. Jednakże, aby uznać, że odwołujący spełnia warunek posiadania okresów pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat, jego praca oraz wykonywane z tego tytułu czynności muszą znaleźć odzwierciedlenie w przepisach ustawy o emeryturach pomostowych. Takie też stanowisko zajął Sąd Najwyższy, który wskazał, że „osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym

charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11)

Dlatego mając na uwadze okoliczności istniejące w niniejszej sprawie, Sąd uznał, że bez znaczenia pozostawało ustalenie, czy odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych, wskazaną w załączniku A na mocy rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., które stosowało się do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.).

Na podstawie art. 3 ust. 1, 3 i 4 ustawy, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W ocenie Sądu nie można uznać, aby odwołujący w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Należy wskazać, że praca kamieniarza nie została zakwalifikowana w załączniku nr 1 i 2 do ustawy, jako praca wykonywana w warunkach szczególnych. Biegły sądowy A. P. (1) prawidłowo, w ocenie Sądu, zakwalifikował stan faktyczny ustalony za pomocą dokumentów oraz zeznań świadków i odwołującego do obowiązującego stanu prawnego w niniejszej sprawie. Sąd w pełni akceptuje stanowisko wyrażone przez biegłego sądowego, zgodnie z którym uznano, że w wykazie prac w szczególnych warunkach, które wymienione są w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wśród 40 prac nie wymieniono prac kamieniarskich wykonywanych przez kamieniarza. Także w wykazie prac o szczególnym charakterze, które wymienione są w załączniku nr 2 do w/w ustawy, wśród 24 prac nie wymieniono prac kamieniarskich wykonywanych przez kamieniarza. Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r., ponieważ nie były one związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust. 2 w/w ustawy. Ponadto prace, jakie wykonywał ubezpieczony nie są wymienione w załączniku nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. Sąd doszedł do przekonania, że o trafności wniosków postawionych przez biegłego sądowego w opiniach głównej i uzupełniającej świadczy również fakt, że strony procesu na końcowym etapie postępowania nie wnosiły żadnych zastrzeżeń ani zarzutów. W związku z tym Sąd zważył, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki z art. 49 ustawy, a dotyczącej wykonywania pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Mając na względzie całokształt materiału dowodowego, Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w punkcie 1 wyroku.

Sąd w punkcie 2 wyroku zasądził ze środków Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie na rzecz radcy prawnego G. K. kwotę 420,00 złotych powiększoną o stawkę podatku VAT. Kwotę 180,00 złotych Sąd zasądził tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w I instancji, zaś kwotę 240,00 złotych w instancji odwoławczej na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 j. t.) obowiązującego w dniu złożenia odwołania.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującego.